ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: +359 601/687 00; факс: +359 601/620 57, 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

Приложение № 1

О Т Ч Е Т

ЗА 2016 ГОДИНА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА „ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ ЗА ПЕРИОДА 2015 – 2020 ГОДИНА"

Годишния отчет за изпълнение на програмата се изготвя на основание чл.52, ал.9 от Закона за управление на отпадъците. Тя цели екологосъобразно управление на отпадъците в Общината отчитайки, че отпадъците са риск за човешкото здраве и околната среда.

Програмата е приета с решение № 7 по Протокол № 54/30.07.2015 г. от Общински съвет – Търговище.

Определените и приети цели на Програмата, чрез които ще се осъществи изпълнението й, съответстващи на целите, заложени в Националния план за управление на отпадъците са:

Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците, чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.
Цел3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;
Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците;

Алтернативите за постигане на тези цели са определени, чрез разработване на подпрограми към всяка цел, чрез които да се изпълнят по следният начин:

За изпълнение на Цел 1:

- ✓ Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци;

За изпълнение на Цел 2:

- ✓ Подпрограма за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, пластмаса, метал и стъкло;
- ✓ Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци в т.ч. за биоотпадъците;
- ✓ Подпрограма за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци;

- ✓ Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци;

За изпълнение на Цел 3:

- ✓ Подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на Общината по управление на отпадъците;

За изпълнение на Цел 4:

- ✓ Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управлението на отпадъците;

Цел 1: Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци

Предотвратяване образуването на отпадъци е мярка, която се намира на най-високото ниво в йерархията при управление на отпадъците. Чрез разработването на подпрограмата се цели насърчаване на населението, фирмите и институциите в Общината да предприемат мерки и методи, които да доведат намаляване образуването на отпадъци.

Мерките предвидени в подпрограмата са най-различни, като повечето изискват дълъг период за изпълнение, определен до 2020 г. През годината поетапното им изпълнение се свежда до следните мероприятия:

За предотвратяване образуването на отпадъците е от важно значение да се идентифицират всички стари замърсявания и да се ограничи появата на нови. Във връзка с това са извършени проверки по всички населени места в Община Търговище – 53 броя. Старите сметища по селата са закрити през 2008 г. и всички отпадъци от населените места се извозват на Регионалното депо в землището на село Пайдушко. Проверките включват оглед на старите закрити сметища – има ли изхвърлени повторно отпадъци на тях, оглед на чистотата на населеното място, оглед за образувани нови локални сметища и др. На всички населени места, в които са констатирани замърсявания са съставени Констативни протоколи С направени предписания за отстраняването им.
Друга мярка е включването на Община Търговище в Националната кампания „Да изчистим България заедно". Общото количеството събрани и депонирани отпадъци за цялата кампания е **255,440 тона,** с почистена площ **956 000 кв.м.** Общият брой на почистените места в общината е **278**. Броят на доброволците, които се включиха в кампанията е **3 876** .

Кампанията има за цел едновременно с почистването на изхвърлените отпадъци на нерегламентирани места да насърчава и да поучава жителите на Общината относно управлението им и необходимостта от спазване правилата за изхвърляне на различните видове отпадъци в определените им за целта места.

Поддържането на услугата на Общината през 2016 г. за безвъзмездно извозване на строителни отпадъци от ремонтна дейност от домакинствата до 1 куб.м. също има своя принос в политиката за предотвратяване образуването на отпадъците. Преди предлагането й, гражданите бяха длъжни да подават заявление в Общината за третирането на тези отпадъци и да заплащат такса за услугата. Вследствие на това голяма част от отпадъците биват безразборно изхвърлени на места извън определените. Това води едновременно до замърсяване на околната среда и образуване на незаконни сметища от отпадъци.

Съгласно подадените Заявки през 2016 година са извозени строителни отпадъци от граждани от 37 броя адреси.

Друга мярка е изграждането на *„Площадка за компостиране на растителни и биоразградими отпадъци"*. На този етап площадката е изградена като се очаква въвеждането ѝ в експлоатация.
Чрез компостирането на растителните и биоразградими отпадъци, същите ще бъдат превръщани в продукт – компост и по този начин ще се намали количеството на отпадъците, предавани за обезвреждане.

През годината Общината продължава да поддържа договор за безвъзмездно предаване на едрогабаритни и опасни отпадъци от домакинствата с фирма „Марекс"ООД. Преди сключването на договора тези отпадъци постъпваха в потока смесен битов отпадък поради липсата на разделното им събиране.

Мерките за предотвратяване образуването на отпадъците, включват различни начини за това като насърчаване повторната употреба на отпадъците, използване на многократни материали и торбички, забрана за използване на материали за еднократна употреба и др., които към настоящият момент Общината все още развива като идеи и варианти. По-подробно описание и отчитане на тези мерки ще бъде направено през следващите години от програмния период на програмата.

Цел 2: Подпрограма за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, пластмаса, метал и стъкло

Общината има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екобулпак"АД. Системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки обхваща град Търговище и селата Лиляк, Васил Левски, Стража и Разбойна и е по „дву-контейнерен тип" – с жълти и зелени съдове.

Броя на съдовете към края на отчетната година са както следва:

- „Жълти" тип „Бобър"- 1100 л.- за събиране на хартия, картон, пластмаса и метал - общо брой разположени -159 бр.
- „Жълти" тип „Кофи"- с вместимост 120 л. и 360 л.- за събиране на хартия, картон, пластмаса и метал с общ брой 173 бр.
- „Зелени"- тип „Иглу" – с обем 1400 л.- за събиране на отпадъци от стъклени опаковки с общ брой на разположение 170 бр.

Обслужването на контейнерите е по следната схема:

- Жълти контейнери тип „Бобър"- два пъти седмично в града и два пъти месечно в селата;
- Зелени контейнери тип „Иглу"- веднъж на три месеца в града и селата;

Общо през годината събрани и предадени за рециклиране отпадъци от системата за разделно събиране на отпадъците са представени в следващата таблица:

Събрани, сепарирани и предадени за рециклиране и оползотворяване отпадъци през 2016 г. от системата за разделно събиране на отпадъци		
Общо събрани отпадъци от опаковки	**/тона/**	**1 144,900**
От тях рециклируеми:		
Хартия	/тона/	603,800
Пластмаса	/тона/	51,680
Метал	/тона/	0,000
Стъкло	/тона/	26,220
Общо рециклируеми отпадъци от опаковки	**/тона/**	**681,700**

През годината е извършен и постоянен текущ контрол от назначените към Общината контрольори по чистотата. Същите извършват контрол за недопускането изхвърлянето на отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метал в контейнерите за смесени битови отпадъци. Също така се следи и за изхвърляне на неразфасовани кашони, на отпадъци с произход различен от упоменатият на съответния контейнер, ровенето и изнасянето на отпадъци от контейнерите. При констатирани нарушения се съставят Констативни протоколи и/или актове според степента на нарушението.

Съгласно сключеният договор с ДЗЗД „Екосорт Търговище" за предварително третиране на отпадъци, преди депониране, през 2016 г. всички, образувани отпадъци от населените места на територията на Община Търговище са преминали през инсталацията за сепариране, преди тяхното депониране.

Целта на сепарирането е отделянето на оползотворимите и рециклируеми отпадъци от общия поток на отпадъците, с което се цели намаляване количеството на тези отпадъци, предназначени за депониране на Регионалното депо.

Общото количество на отпадъците, преминали през инсталацията за обработка е **12 650,14** тона, а извлечените за оползотворяване и/или рециклиране отпадъци е **4 295,82** тона, разпределени както следва:

	Извлечени материали							
Месец	**Стъкло**	**Хартия и картон**	**Черни метали**	**Цветни метали**	**Пластмаса**	**RDF**	**Фракция**	**ОБЩО**
Януари	8,92	17,88	3,56	0,82	27,84	0,00	190,16	**249,18**
Февруари	13,16	16,52	6,0	1,02	35,22	0,00	270,9	**342,82**
Март	33,54	17,18	6,42	1	30,94	0,00	281,84	**370,92**
Април	27,82	2,58	2,74	0,38	14,96	0,00	179,16	**227,64**
Май	19,1	18,68	3,8	0,76	26,08	0,00	198,86	**267,28**
Юни	44,44	26,24	5,74	1,12	30,06	0,00	278,64	**386,24**
Юли	42,22	24,02	4,78	1,18	27,36	0,00	247,08	**346,64**
Август	59,4	25,28	4,94	1,5	32,50	0,00	361,8	**485,42**
Септември	51,12	26,64	4,02	1,26	27,60	0,00	379,24	**489,88**
Октомври	48,42	9,6	5,1	0,76	30,38	0,00	291,96	**386,22**
Ноември	46,5	19,34	5,52	0,86	26,38	0,00	301,76	**400,36**
Декември	46,52	19,68	4,74	0,88	31,06	0,00	240,34	**343,22**
ОБЩО:	**441,16**	**223,64**	**57,36**	**11,54**	**390,56**	**0,00**	**3 221,74**	**4 295,82**

Цел 2: Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци в т.ч. за биоотпадъците

Както бе описано по-горе през 2016 г. Община Търговище започна изграждането на обект „Площадка за компостиране на растителни и биоразградими отпадъци". Същият вече е готов, като предстои въвеждането му в експлоатация. След въвеждане на площадката за компостиране на същата ще се обработват всички образувани биоразградими отпадъци от територията на Общината.

Тъй като въвеждането на система за събирането и извозването на растителните и биоразградими отпадъци не може да започне преди въвеждане на площадката в експлоатация, към края на отчетния период все още такава система не е въведена.

С цел подготовка изграждането на системата през 2016 г. Община Търговище закупи още 100 броя кафяви кофи за събиране на биразградими отпадъци. Същите са с вместимост 120 литра и стикери, указващи предназначението им.

Цел 2: Подпрограма за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци;

Изискванията на подпрограмата за изпълнение са достигане на националните цели за рециклиране на строителни отпадъци, чрез тяхното третиране на определени за целта площадки.
Община Търговище има изработен проект за изграждане на площадка за оползотворяване на строителни отпадъци. На този етап същата не е изградена поради необходимостта от големи финансови ресурси за това, като се очаква до края на програмния период същата да бъде започната и/или завършена.

Третирането на строителните отпадъци в Общината се извършва в склад в с.Пролаз, където се намира бивша кариера за ломен камък, за която има изготвен и одобрен проект за рекултивация на нарушения терен, чрез запълването му със строителни и инертни отпадъци.

Третирането на строителни отпадъци в склада се извършва след писмено подадено Заявление в Община Търговище и заплащане на съответната такса за услугата. През 2016 година са издадени 58 броя разрешителни за депониране на строителни отпадъци.

Общото количество на приетите строителни и инертни отпадъци в склада, както и количеството на излишните земни маси са изразени в следващата таблица:

Складирани отпадъци през 2016 г. в склада в с.Пролаз:	
Строителни отпадъци	1 366 куб.м.
Почва /изкопани земни маси/	1 843 куб.м.
ОБЩО:	**3 209 куб.м.**

Цел 2: Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци

Община Търговище има издадено разрешително за дейности с отпадъци за площадка „Склад за съхранение на излезли от употреба луминесцентни лампи" където се съхраняват излезлите от употреба луминесцентни лампи от поддържането на уличното осветление в Община Търговище, от административните сгради и др. Съгласно разрешителното, в склада се води отчетна книга за приети и предадени отпадъци, като всяко едно действие относно този вид отпадък се записва в книгата и ежегодно се изпраща годишен отчет за получените и предадени отпадъци до Изпълнителна агенция по околна среда – гр.София. През 2016 г. са предени 0,150 т. негодни за употреба лампи, съдържащи живак.

От разположената система от кошчета за събиране на стари батерии през 2016 г. са предадени 15,00 кг. за обезвреждане и третиране на организацията, с която Община Търговище има договор за събиране -„Екобатери" АД гр.София. Местата за събиране на стари батерии от бита са обявени в интернет сайта на Община Търговище в секция „Околна среда", като в по-голямата си част са разположени в административни сгради, обществени места, като училища, градини, библиотека, младежки дом и др.

Събрано количество Негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) през 2016 г.	
ИЗТОЧНИК	**КОЛИЧЕСТВО (кг)**
от физически и юридически лица	2 098,00
от общинска администрация	15,00
ОБЩО:	**2 113,80**

През 2016 г. продължава събирането по адреси от граждани на Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/. Същото се извършва от фирма „Елтехресурс"АД, гр.София, съгласно сключен договор за дейността. На обявени телефони на интернет сайта на общината всеки гражданин може да подаде Заявка и ненужното оборудване като печки, хладилници, телевизори, перални и др. електрически уреди и техника да му бъдат взети безвъзмездно директно от дома. Извозването им се извършва всеки месец на 21-во число.

Събрано количество Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) през 2016 г.		
ВИД	**КОД**	**КОЛИЧЕСТВО (кг)**
Флуоресцентни лампи	20 01 21*	261,00
ИУЕЕО, съдържащо опасни компоненти	20 01 35 *	4 937,00
ИУЕЕО, несъдържащо	20 01 36	17 021,00

опасни компоненти		
ОБЩО КОЛИЧЕСТВО СЪБРАНО ИУЕЕО:		**22 219,00**

** опасен отпадък, съгласно Наредба №2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците*

Организираното сметосъбиране в Община Търговище през 2016 година се извършваще от фирма „БКС-Търговище"ЕООД въз основа на договор от 01.09.2015 г. с предмет „Поддържане чистотата на териториите за обществено ползване, сметосъбиране и сметоизвозване на смесени битови отпадъци от населените места в Община Търговище до Регионално депо за неопасни отпадъци или до сепариращa инсталация, поддържане на склад за строителни и инертни отпадъци в с.Пролаз, поддръжка и ремонт на съдовете за отпадъци, изпълнение на дейностите като оператор на Регионално депо за неопасни отпадъци в с.Пайдушко, Община Търговище". През месец септември 2016 година Общински съвет Търговище създаде Общинско предприятие „БКС-Търговище". Всички образувани отпадъци на територията на Община Търговище се събират със специализиран автомобил от фирмата и се извозват на инсталацията за предварително третиране в гр.Търговище. След тяхното сепариране и отделяне на рециклируемите компоненти останалата фракция се извозва на Регионалното депо в землището на село Пайдушко за депониране.

През 2016 година е извършен ремонт на 83 броя контейнери на Общината, включващ подмяна на ходовата част /колела/, подмяна на пружини, гайки, болчета и др.
Профилактиката по дезинфекцията на съдовете за отпадъци се изпълнява три месеца годишно през летния сезон - месеци юни, юли и август.
През 2016 г. общо депонираните отпадъци на депото са **22 407,510** тона.
За депонирането на тези отпадъци Общините Търговище и Попово, както и фирмите, депониращи отпадъци на депото са превели на РИОСВ-Шумен отчисления в размер на **615 852,72 лв.** по чл. 64 от Закона за управление на отпадъците, необходими за изграждане на съоръжения за третиране на отпадъци и **115 378,05 лв.** по чл.60 от ЗУО за следексплоатационни грижи за депото.

Цел 3: Подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на Общината по управление на отпадъците

За по-добра информираност Общината е качила на интернет сайта си в секция „Околна среда" подробна информация относно състоянието на околната среда, сключените договори с фирми и/или организации по оползотворяване на опасни отпадъци, лицата, които извършват дейности с отпадъци, като разделно събиране на отпадъците, депониране, сметосъбиране, събиране на строителни отпадъци, места и пунктове за предаване на отпадъци и др. Ежегодно се публикуват:

1. Годишни отчети по изпълнение на програмата за опазване на околната среда;
2. Отчет по изпълнение на програмата за управление на отпадъците;
3. Данни на лицата, които извършват дейности с отпадъци, като разделно събиране на отпадъците, депониране, сметосъбиране, събиране на строителни отпадъци и др.;
4. Инвестиционни намерения на граждани;
5. Заповеди на кмета на Общината, касаещи околната среда;
6. Създаден е регистър на площадките в Община Търговище, на които се предават отпадъци от хартия, картон, пластмаса, метал и стъкло;

7. Обявени са телефони за граждани за подаване на Заявки за безплатно извозване на строителни отпадъци до 1 куб.м., за безплатно извозване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване;
8. Обявен е адрес на площадка за безвъзмездно събиране на опасни и едрогабаритни отпадъци от домакинствата, съгласно изискванията на чл.19, ал.3, т.11 от Закона за управление на отпадъците;
9. Обявен е „Горещ телефон" за граждани за подаване на сигнали за замърсяване;
10. Обявени са местата, на които гражданите могат да изхвърлят старите си батерии;
11. Обявени са местата на поставените контейнери за разделно събиране на отпадъците;

Друг източник освен сайта е и информационното табло в Центъра за административно обслужване. Там също се качват съобщения, касаещи околната среда.

Периодично информацията и рубриката „Околна среда" в сайта се допълва и актуализира, като през годините ще се развива все повече, с цел информираност на гражданите и осигуряване на лесен и достъпен начин за запознаване населението с изискванията за третиране на различните отпадъци в Общината и начина, по който са организирани.

Относно предвидените в подпрограмата мерки за подобряване на административния капацитет на служителите, отговарящи за управлението на отпадъците на този етап административния капацитет в Общината е на добро ниво и може да изпълнява коректно и в пълна степен поставените задължения относно управлението на отпадъците в Общината.

Цел 4: Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управлението на отпадъците;

С тази подпрограма се цели придаването на възможно по-широк отзвук и гласност на общинската управа при извършване на дейностите по управление на отпадъците. Чрез информиране на обществеността ще се постигне по- добър процес и възприемственост от страна на гражданите за изпълнение целите на програмата.

Кампании сред населението Община Търговище провежда всяка година, които както бе описано по-горе са за отбелязването на големи мероприятия и/или празници, свързани с опазване на околната среда. Такива са Денят на Земята, Седмицата на мобилността и кампанията „Да изчистим България заедно".

Освен гореизложените инициативи през годината организацията подкрепи Общината при провеждането на ежегодната кампания за пролетно почистване на обществени територии. За целта бяха предоставени 200 броя чували за разделно събиране на отпадъците, 100 броя брошури и афиши с разяснение на ползите от разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Целта на подпрограмата е да се организират конкретни целенасочени кампании сред населението. За организирането им обаче е необходимо първо да бъдат изпълнени по-голямата част от поставените цели в програма и организирането на всички системи за събиране и третиране на отпадъците. Към момента целенасочена кампания се извършва

за разделното събиране, като предстои разработване и внедряване на такава и за разделно събиране на растителни и биоразградими отпадъци.

Предвид, че тепърва започват да се изпълняват целите по програмата, по подробни кампании ще бъдат развити на по- късен етап от изпълнението им, когато конкретно ще може да се даде информация на гражданите за отделните системи и тяхното третиране.

Към момента изпълнението на тази цел в Община Търговище се свежда до информираност, чрез интернет сайта, чрез обяви на информационното табло и, чрез провеждане на по-горе изложените кампании и мероприятия. Същите ще бъдат развивани, усъвършенствани и увеличавани по време на изпълнението на програмния период на програмата до 2020 г.

Съгласувал:
инж.Димо Димов, *директор дирекция УТ*
Изготвил:
Йоана Стефанова, *ст.експерт в дирекция УТ*